

॥७३॥ अथास्माद्ब्रह्माकाराधीवृत्तिः ॥७४॥ धूमपाः धूमेनेव तप्यंतः वाचाविरुद्धाः वाङ्मि यमनशीलाः निर्माणं अनेकधा भवनं योगेनानेकशरीरधारणं तत्ररताः ॥७५॥ चिंत्यद्योताः संकल्पितमात्रं वस्तु
चेषांसद्यः पुरतः प्रकाशते तादृशाः ॥७६॥ ७७॥ तत्संभूता इति भूमेः सकाशाद्बीजानीवा व्याकृता काशारव्या ईश्वराः भूतकृतोचिद्यदादिस्वप्नारस्तत्तत्त्वानंदमात्रशरीराश्चतुर्थास्तंभूताः ते च वरेण्याः उ
पासकैः श्रद्धातत्त्वप्रेप्सुभिर्वरणीयाः पूर्वबीजाद्बीजांतरमिवानांदोऽसृष्टिप्रवाहे पूर्वपूर्वस्मादीशादुत्तरदेशे भूमभूमौ उत्पद्यते दद्याद्येनोक्तं पुरातनीमिति यथा बीजशक्त्या शब्दायां भविष्यमानया
मृतवृक्षीक्रियत एवं ईश्वरशक्त्या आनंदचिन्मात्रं वस्तु विश्वाकारं क्रियत इति तेन शक्तिं विना कथं केचलादु सतिरित्यपास्तं शक्त्यानादित्वस्याभ्युपगमात् एतेन बीजशक्तेर्भजनं नेव ज्ञानेन जीवगता विद्या

स्वाहा वौषट् ब्राम्हणाः सौरभेयी धर्मवाग्र्यं कालचक्रं चलंच ॥ यशोदमोबुद्धिमतां स्थितिश्च शभा शभं ये मुनयश्च सप्त ॥७३॥ अथाबुद्धिर्मेन सादृशीने च स्यर्त्रा
श्चाग्र्यः कर्मणां याचसिद्धिः ॥ गणां देवानामृषां पाः सोमपाश्च लेखाः स्रूयामास्तुषिता ब्रह्मकायाः ॥७४॥ अभासरागंधपाधूमपाश्च वाचाविरुद्धाश्च म
नोविरुद्धाः ॥ श्रद्धाश्च निर्माणरताश्च देवाः स्पर्शाशनादर्शपाञ्ज्यपाश्च ॥७५॥ चिंत्यद्योता ये च देवेषु मुख्या ये चाप्यन्ये देवताश्चाजमीढा ॥ स्रुपर्णगंध
र्वपिशाचदानवायक्षास्तथाचारणपन्नगाश्च ॥७६॥ स्थूलं सूक्ष्मं मृदु चाप्यसूक्ष्मं दुःखं सुखं दुःखमनंतरंच ॥ सांख्ययोगंत सराणां परंच शर्वाज्ञातं वि
द्वियस्कीर्तितं मे ॥७७॥ तत्संभूता भूतकृतो वरेण्याः सर्वदेवा भवनस्यास्य गोपाः ॥ आविश्ये मांधरणीयेभ्य रक्षन् पुरातनीं तस्य देवस्य सृष्टिं ॥७८॥
विचिन्वंतस्तपसा तस्थुर्वीयः किंचित्तत्त्वं प्राणहेतोर्न तोस्मि ॥ ददानु वेदः सवरानि हेष्टानभिष्टुतो नः प्रभरय्ययः सदा ॥७९॥ इमं स्तवं सन्नियतेन्द्रिय
श्च भूत्वा श्रुचिर्यः पुरुषः पठेत् ॥ अभ्युपयोगो नियतो मासमेकं संप्राप्नुयादश्वमेधफलं यत् ॥८०॥ वेदानकृत्स्ना च ब्राम्हणाः प्राप्नुयात्तु जयेन्मृगः पार्थम
हो च कृत्स्ना ॥ वैश्योऽभं प्राप्नुयान्नैपुणं च शूद्रो गतिं प्रेत्य तथा स्खंच ॥८१॥ स्तवराजमिमं कृत्वा रुद्राय दधिरे मनः ॥ सर्वदोषापहं पुण्यं पवित्रं च
यशस्विनः ॥८२॥ यावंत्यस्य शरीरे पुरो म कूपाणि भारत ॥ तावंत्यब्दसहस्राणि स्वर्गं वसति मानवः ॥८३॥ इति श्रीमहाभारते मेघवाहनपर्वोऽध्यायः १८

शक्तेर्विद्याग्निना दाहे सति मुक्तानां पुनरनुत्पत्तिः केवलीभावश्च व्याख्यातः ॥७८॥ यतयसाध्यानेन विचिन्वंतः विचिन्वंति आलोचयंति ईश्वरं स्रुं विराजं वा तत्सर्वं ततः स्थवीयः स्थूलतरमेव अतः करणात्
प्राणहेतोः जीवार्थमोक्षार्थं किंचिद्वाङ्मनसयोगोन्वरं तत्त्वं न तोस्मि शरणीभूय प्राप्सोस्मि स एव ईश्वरो भूत्वा वरान् ददातु भूमिबीजाद्यात्मतां गत्वा जनां स्तर्पयति तद्वत् ॥७९॥ इमं मीमांसावाक्यादारभ्य एतावत्सूर्यतं ॥८०॥
८१॥ कृत्वा शरणी कृत्य रुद्राय रुदे निदधिरप्रविश्यापितवंतः ॥८२॥ ८३॥ नामूर्तमूर्तिभेदः करवमिव लिपिभिरेतु मीष्टे कथंचिद्बीजं चामूर्तमेदीध्वनिमिव करवभिर्द्वयज कान्यत्वं जन्मा कोभिद्याद्बीजबीजं खमिव
लिपिभिर्दामूर्तिभेदेन मंदस्तेनाहेतंचतुर्थं शिवमुपनिषदि ज्ञातमात्मानमीहे १ ॥ इति ज्ञानुशासनिके पर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये दानधर्मेषु मेघवाहनोपाख्याने अष्टादशोऽध्यायः ॥१८॥ ॥४८॥